

Spanyolországi alpesigőte-populációk (*Ichthyosaura alpestris*) idegenhonosságának és eredetének vizsgálata molekuláris módszerekkel

Tóth Gábor Ábris¹, Vörös Judit^{2,3}, Jaime Bosch^{4,5}, Szabó Krisztián^{1,6}

¹: Zoológiai Tanszék, Állatorvostudományi Egyetem, Budapest, Magyarország

²: Állattár, Magyar Természettudományi Múzeum, Budapest, Magyarország

³: Molekuláris Taxonómiai Laboratórium, Magyar Természettudományi Múzeum, Budapest, Magyarország

⁴: Museo Nacional de Ciencias Naturales, Madrid, Spanyolország

⁵: Centro de Investigación, Seguimiento y Evaluación, Parque Nacional de la Sierra de Guadarrama, Rascafría, Spanyolország

⁶: Molekuláris Ökológiai Kutatócsoport, Zoológiai Tanszék, Állatorvostudományi Egyetem, Budapest, Magyarország

A kételtűek biodiverzitásának világszintű csökkenésének okai között az invazívan terjedő fajok előkelő helyen szerepelnek – predációval, kompetícióval és fertőzések közvetítésével komoly hatással lehetnek a helyi ökoszisztémákra. Az alpesi gőtének (*Ichthyosaura alpestris*) több országban is ismertek idegenhonos populációi, melyek más kételtűk petéin való ragadozással és fertőzések közvetítésével veszélyt jelentenek az őshonos herpetofaunára. Kutatásunkban a Katalán Pireneusok (Katalónia, Spanyolország) négy élőhelyén talált, feltételezhetően idegenhonos alpesigőte-egyedek eredetét vizsgáltuk. Az egyedek mitokondriális ND4 lókuszt genotipizálva összehasonlítottuk ezeket korábban már publikált spanyolországi, illetve egyéb európai populációkkal.

A kérdéses katalóniai populációban talált haplotípusok nem voltak jelen az Észak-Spanyolországi őshonos gőtepopulációkban, ellenben találtunk olyan, eddig le nem írt haplotípusokat, melyek néhány nukleotidban különböztek az észak-spanyoloktól, ami arra utalhat, hogy egy eddig nem ismert őshonos állomány maradványai lehetnek a talált egyedek. Korábban ebben a régióban nem volt ismert a faj előfordulása. A Katalóniában talált haplotípusok másik része viszont a spanyoloktól nagyon különböző, az Appenin-félszigeten (közelebbről Toszkánában) honos egyedekkel volt teljesen identikus.

Feltételezésünk szerint a Katalán Pireneusokban talált alpesigőte-állomány egy eddig nem ismert őshonos állomány lehet, amit Olaszországból behurcolt egyedekkel „dúsítottak fel”. Ezt a feltételezést további vizsgálatokkal (még több spanyolországi és toszkánai mintával) tervezzük alaposabban alátámasztani.